

Wyniki finansowe banków za I - III kwartał 2004 r.

Wyniki finansowe sektora bankowego^{1/}, w okresie trzech kwartałów 2004 r. były znacznie korzystniejsze niż w analogicznym okresie ub. roku. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 6473,6 mln zł i był o 44,9% wyższy, a wynik finansowy netto - 5671,7 mln zł (wzrost o 92,6%). Wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto wyniosły odpowiednio 10,7% i 9,4%, wobec 7,8% i 5,1% przed rokiem. Na poprawę wyników wpłynęły: wyższy wzrost przychodów niż kosztów, co przyczyniło się do wzrostu zysków i ograniczenia strat; zmniejszenie obciążeń podatkiem dochodowym; zyski jednostek podporządkowanych.

Przychody z działalności operacyjnej^{2/} w bankach ogółem osiągnęły 60248,2 mln zł i wzrosły o 4,6% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Banki komercyjne wypracowały 95,9% tych przychodów, a spółdzielcze 4,1%. Przychody z działalności bankowej wzrosły o 7,2% i stanowiły 82,4% przychodów z działalności operacyjnej (przed rokiem 80,4%). Na przychody z działalności bankowej składały się głównie przychody z tytułu odsetek (44,4% wobec 44,9% przed rokiem) oraz przychody z operacji finansowych i wymiany walut (40,0% wobec 39,9% przed rokiem). Wartość przychodów z tytułu odsetek wzrosła o 5,9%. Odsetki kredytowe zwiększyły się o 6% i stanowiły 62,1% odsetek ogółem (62,0% przed rokiem). Wartość przychodów z tytułu prowizji wzrosła o 10,5%, a jej udział w przychodach bankowych wzrósł z 14,5% do 14,9%.

¹ Opracowano na podstawie publikacyjnej bazy danych Narodowego Banku Polskiego z dnia 26.10.2004 r. Dane obejmują 57 banków komercyjnych (6 banków publicznych i 51 prywatnych), 596 spółdzielczych zrzeszonych w bankach zrzeszających, a także 1 bank spółdzielczy niezrzeszony. Wyniki nie obejmują NBP, banków upadłych i w likwidacji oraz banków nieprowadzących działalności operacyjnej.

² W porównaniu z poprzednimi okresami została zmieniona przez Komisję Nadzoru Bankowego metodologia obliczania przychodów i kosztów z tytułu wymiany walutowej. Obecnie jako przychód traktowany jest dodatni wynik z pozycji wymiany, a ujemny jako koszt. W związku z tym obniżyła się wartość przychodów i kosztów wymiany walut, a tym samym wartość przychodów i kosztów działalności bankowej i operacyjnej. Powyższa zmiana spowodowała wzrost wskaźników rentowności obrotu. Dla celów porównawczych wskaźniki za I-III kw. 2003 r. zostały przeliczone zgodnie z nową metodologią. Prezentowane wskaźniki struktury i dynamiki zostały obliczone w relacji do wielkości wynikających z nowej metodologii.

Koszty działalności operacyjnej^{2/} w bankach ogółem wyniosły 53775,1 mln zł (wzrost o 1,2%) i stanowiły 89,3% przychodów z działalności operacyjnej wobec 92,2% przed rokiem. Banki komercyjne poniosły 96,2% tych kosztów, a spółdzielcze 3,8%. Udział kosztów działalności bankowej w kosztach operacyjnych wyniósł 52,1% (49,3% przed rokiem). W strukturze kosztów z działalności bankowej wzrósł udział kosztów operacji finansowych i wymiany walut (z 58,4% do 60,7%) oraz prowizji (z 4,1% do 4,7%), obniżył się natomiast udział kosztów z tytułu odsetek (z 37,4% do 34,6%). Udział odsetek depozytowych w kosztach odsetkowych spadł o 2,7 pkt. proc.

Wynik działalności bankowej wzrósł w skali roku o 7,5%, do 21599,8 mln zł. Przyczynił się do tego wzrost wyników z odsetek o 12,3% oraz z prowizji o 8,4%. Niższe natomiast były wyniki z operacji finansowych - o 8,3%, wymiany walut - o 10,3% oraz przychody z akcji udziałów i innych papierów wartościowych - o 0,5%. W strukturze tego wyniku zwiększyły się udziały wyniku z tytułu odsetek (z 54,6% do 57,0%) i z tytułu prowizji (z 28,0% do 28,2%), a zmniejszyły się udziały wyników z tytułu wymiany walut (z 11,9% do 9,9%), operacji finansowych (z 3,8% do 3,3%) oraz przychody z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych (z 1,7 % do 1,5%).

Wynik działalności bankowej wykorzystany został na pokrycie: kosztów działania banków (55,8% wobec 58,2% przed rokiem), różnicy między kosztami a przychodami z rozwiązywania rezerw i aktualizacji wartości (7,1% wobec 11,4% przed rokiem), a także na amortyzację środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (8,4% wobec 8,8% przed rokiem).

Wynik działalności operacyjnej w bankach ogółem wzrósł o 44,9% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku i stanowił 30,0% wyniku z działalności bankowej (przed rokiem 22,2%). Na wzrost wyniku działalności operacyjnej wpłynęło zmniejszenie różnicy rezerw i aktualizacji wartości o 33,1% oraz wzrost salda pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych o 99,3%.

Wynik finansowy brutto w bankach ogółem w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrósł o 44,9% (zysk brutto zwiększył się o 34,8%, a strata brutto obniżyła się o 73,8%). Obciążenie tego wyniku podatkiem dochodowym zmniejszyło się o 15,6% i stanowiło 18,3% wyniku finansowego brutto (30,7% przed rokiem).

Wartość udziałów banków w wynikach jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności wyniosła 363,8 mln zł (przed rokiem minus 151,9 mln zł) i wpłynęła, obok zmniejszenia obciążeń podatkowych, na wyższą dynamikę wyniku finansowego netto niż brutto.

Wynik finansowy netto w bankach ogółem wzrósł o 92,6% (zysk netto wzrósł o 68,6%, a strata netto obniżyła się o 79,0%). Straty poniosło 9 banków komercyjnych oraz 2 spółdzielcze (przed

rokiem odpowiednio 11 i 7 banków). Wynik finansowy netto stanowił 87,6% wyniku finansowego brutto, wobec 65,9% w ub. roku.

Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego (w tym banki samochodowe) wypracowały 625,6 mln zł wyniku finansowego netto (99,2% więcej niż przed rokiem). Wskaźniki rentowności obrotu uległy w tych bankach relatywnie największej poprawie: rentowność obrotu brutto wzrosła o 4,4 pkt. proc., a netto o 4,3 i wyniosła odpowiednio 9,5% i 7,8%.

Tabl. 1. Liczba banków wg form własności

Wyszczególnienie	Stan na	
	30.09.2003 r.	30.09.2004 r.
Ogółem	659	654
z tego:		
Komercyjne	57	57
z przeważającym udziałem kapitału polskiego	12	13
z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego	45	44
w tym banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	24	24
Spółdzielcze	602	597
Z ogółem:		
zrzeszające	3	3
gieldowe ^{3/}	13	13
samochodowe	6	6
hipoteczne	4	4

Tabl. 2. Wskaźniki rentowności obrotu według grup banków

Wyszczególnienie	Wskaźniki rentowności obrotu w %			
	brutto ^{4/}		netto ^{5/}	
	I-III kw. 2003	I-III kw. 2004	I-III kw. 2003	I-III kw. 2004
Banki ogółem	7,8	10,7	5,1	9,4
Banki komercyjne	7,5	10,4	4,9	9,2
Banki spółdzielcze	13,8	17,8	9,5	14,3
Banki giełdowe	5,3	8,4	3,3	8,0
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	5,1	9,5	3,5	7,8
Banki samochodowe	24,0	29,7	16,9	25,9

³ Banki, których akcje są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

⁴ Wyrażona w procentach relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z działalności operacyjnej.

⁵ Wyrażona w procentach relacja wyniku finansowego netto do przychodów z działalności operacyjnej.

Tabl. 3. Banki ogółem

Wyszczególnienie	I-III kw. 2003	I-III kw. 2004	I-III kw. 2003=100
	w mln zł		
Przychody z działalności operacyjnej	57601,1	60248,2	104,6
w tym			
Przychody z działalności bankowej	46287,1	49624,7	107,2
w tym: z tytułu odsetek	20777,2	22010,4	105,9
w tym kredytowych	12888,2	13662,4	106,0
z tytułu prowizji	6708,9	7415,3	110,5
z tytułu operacji finansowych i wymiany walut	18468,8	19868,4	107,6
Koszty działalności operacyjnej	53135,0	53775,1	101,2
w tym			
Koszty działalności bankowej	26200,4	28024,9	107,0
z tego: z tytułu odsetek	9808,1	9689,2	98,8
w tym depozytowych	6781,9	6439,4	94,9
z tytułu prowizji	1086,6	1319,2	121,4
z tytułu operacji finansowych i wymiany walut	15305,7	17016,5	111,2
Wynik działalności operacyjnej	4466,1	6473,1	144,9
Wynik działalności bankowej	20086,7	21599,8	107,5
w tym: z tytułu odsetek	10969,1	12321,2	112,3
w tym kredytowych i depozytowych	6106,3	7223,0	118,3
z tytułu prowizji	5622,3	6096,1	108,4
na operacjach finansowych	773,7	709,2	91,7
wymiany walut	2389,3	2142,7	89,7
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	1,3	0,5	38,5
Wynik finansowy brutto	4467,4	6473,6	144,9
z tego: zysk brutto	4882,2	6582,2	134,8
strata brutto	414,8	108,6	26,2
Podatek dochodowy	1370,5	1184,1	86,4
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,0	-18,4	x
Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	-151,9	363,8	x
Wynik finansowy netto	2945,0	5671,7	192,6
z tego: zysk netto	3422,9	5772,2	168,6
strata netto	477,9	100,5	21,0

Tabl. 4. Banki komercyjne

Wyszczególnienie	I-III kw. 2003	I-III kw. 2004	I-III kw. 2003=100
	w mln zł		
Przychody z działalności operacyjnej	55208,0	57764,7	104,6
w tym			
Przychody z działalności bankowej	44214,0	47455,7	107,3
w tym: z tytułu odsetek	19272,9	20417,2	105,9
w tym kredytowych	11670,6	12349,8	105,8
z tytułu prowizji	6147,0	6851,2	111,5
z tytułu operacji finansowych i wymiany walut	18462,0	19861,5	107,6
Koszty działalności operacyjnej	51072,6	51733,1	101,3
w tym			
Koszty działalności bankowej	25672,5	27537,5	107,3
z tego: z tytułu odsetek	9316,4	9243,3	99,2
w tym depozytowych	6306,7	6008,2	95,3
z tytułu prowizji	1052,6	1280,4	121,6
z tytułu operacji finansowych i wymiany walut	15303,5	17013,8	111,2
Wynik działalności operacyjnej	4135,4	6031,6	145,9
Wynik działalności bankowej	18541,5	19918,2	107,4
w tym: z tytułu odsetek	9956,5	11173,9	112,2
w tym kredytowych i depozytowych	5363,9	6341,6	118,2
z tytułu prowizji	5094,4	5570,8	109,4
na operacjach finansowych	771,1	706,5	91,6
wymiany walut	2387,4	2141,2	89,7
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	1,2	0,5	41,7
Wynik finansowy brutto	4136,6	6032,1	145,8
z tego: zysk brutto	4546,5	6140,6	135,1
strata brutto	409,9	108,5	26,5
Podatek dochodowy	1267,6	1097,2	86,6
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,0	-18,4	x
Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	-151,9	363,8	x
Wynik finansowy netto	2717,1	5317,1	195,7
z tego: zysk netto	3189,6	5417,5	169,8
strata netto	472,5	100,4	21,2

Tabl. 5. Banki spółdzielcze

Wyszczególnienie	I-III kw. 2003	I-III kw. 2004	I-III kw. 2003=100
	w mln zł		
Przychody z działalności operacyjnej	2393,2	2483,5	103,8
w tym			
Przychody z działalności bankowej	2073,0	2169,0	104,6
w tym: z tytułu odsetek	1504,3	1593,2	105,9
w tym kredytowych	1217,7	1312,6	107,8
z tytułu prowizji	561,9	564,1	100,4
z tytułu operacji finansowych i wymiany walut	6,7	6,9	103,0
Koszty działalności operacyjnej	2062,5	2042,0	99,0
w tym			
Koszty działalności bankowej	527,9	487,4	92,3
z tego: z tytułu odsetek	491,7	445,9	90,7
w tym depozytowych	475,1	431,2	90,8
z tytułu prowizji	34,0	38,8	114,1
z tytułu operacji finansowych i wymiany walut	2,2	2,7	122,7
Wynik działalności operacyjnej	330,7	441,5	133,5
Wynik działalności bankowej	1545,1	1681,6	108,8
w tym: z tytułu odsetek	1012,6	1147,3	113,3
w tym kredytowych i depozytowych	742,6	881,4	118,7
z tytułu prowizji	527,9	525,3	99,5
na operacjach finansowych	2,6	2,7	103,8
wymiany walut	1,9	1,5	78,9
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,0	0,0	x
Wynik finansowy brutto	330,7	441,5	133,5
z tego: zysk brutto	335,6	441,6	131,6
strata brutto	4,9	0,1	2,0
Podatek dochodowy	102,8	86,9	84,5
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,0	-	x
Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	-	-	-
Wynik finansowy netto	227,9	354,6	155,6
z tego: zysk netto	233,3	354,7	152,0
strata netto	5,4	0,1	1,9

Tabl. 6. Banki geldowe

Wyszczególnienie	I-III kw. 2003	I-III kw. 2004	I-III kw. 2003=100
	w mln zł		
Przychody z działalności operacyjnej	33986,5	36960,8	108,8
w tym			
Przychody z działalności bankowej	26665,2	29466,9	110,5
w tym: z tytułu odsetek	10852,5	11251,7	103,7
w tym kredytowych	6726,8	6603,2	98,2
z tytułu prowizji	3749,7	4115,2	109,7
z tytułu operacji finansowych i wymiany walut	11756,7	13796,2	117,3
Koszty działalności operacyjnej	32171,5	33840,8	105,2
w tym			
Koszty działalności bankowej	15893,5	17952,5	113,0
z tego: z tytułu odsetek	5726,5	5698,9	99,5
w tym depozytowych	3908,4	3722,9	95,3
z tytułu prowizji	544,8	648,8	119,1
z tytułu operacji finansowych i wymiany walut	9622,2	11604,8	120,6
Wynik działalności operacyjnej	1815,0	3120,0	171,9
Wynik działalności bankowej	10771,7	11514,4	106,9
w tym: z tytułu odsetek	5126,0	5552,8	108,3
w tym kredytowych i depozytowych	2818,4	2880,3	102,2
z tytułu prowizji	3204,9	3466,4	108,2
na operacjach finansowych	582,9	557,2	95,6
wymiany walut	1551,6	1634,2	105,3
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,9	0,3	33,3
Wynik finansowy brutto	1815,9	3120,3	171,8
z tego: zysk brutto	2126,5	3124,3	146,9
strata brutto	310,6	4,0	1,3
Podatek dochodowy	563,5	524,4	93,1
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,0	-18,4	x
Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	-121,2	328,6	x
Wynik finansowy netto	1131,2	2942,9	260,2
z tego: zysk netto	1502,9	2954,0	196,6
strata netto	371,7	11,1	3,0

Tabl. 7. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego

Wyszczególnienie	I-III kw. 2003	I-III kw. 2004	I-III kw. 2003=100
	w mln zł		
Przychody z działalności operacyjnej	8970,0	8031,6	89,5
w tym			
Przychody z działalności bankowej	7848,2	7180,1	91,5
w tym: z tytułu odsetek	1844,2	2314,0	125,5
w tym kredytowych	1293,4	1604,4	124,0
z tytułu prowizji	534,9	653,0	122,1
z tytułu operacji finansowych i wymiany walut	5462,2	4213,1	77,1
Koszty działalności operacyjnej	8512,2	7270,3	85,4
w tym			
Koszty działalności bankowej	6218,5	5238,1	84,2
z tego: z tytułu odsetek	989,0	1141,5	115,4
w tym depozytowych	286,6	355,5	124,0
z tytułu prowizji	190,6	249,8	131,1
z tytułu operacji finansowych i wymiany walut	5038,9	3846,8	76,3
Wynik działalności operacyjnej	457,8	761,3	166,3
Wynik działalności bankowej	1629,7	1942,0	119,2
w tym: z tytułu odsetek	855,2	1172,5	137,1
w tym kredytowych i depozytowych	1006,8	1248,9	124,0
z tytułu prowizji	344,3	403,2	117,1
na operacjach finansowych	124,6	115,9	93,0
wymiany walut	298,7	250,4	83,8
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	-	0,3	x
Wynik finansowy brutto	457,8	761,6	166,4
z tego: zysk brutto	512,2	792,8	154,8
strata brutto	54,4	31,2	57,4
Podatek dochodowy	148,4	154,5	104,1
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	-	-	-
Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	4,7	18,6	395,7
Wynik finansowy netto	314,1	625,6	199,2
z tego: zysk netto	366,1	654,3	178,7
strata netto	52,0	28,7	55,2

Tabl. 8. Banki samochodowe

Wyszczególnienie	I-III kw. 2003	I-III kw. 2004	I-III kw. 2003=100
	w mln zł		
Przychody z działalności operacyjnej	430,7	429,3	99,7
w tym			
Przychody z działalności bankowej	331,3	338,7	102,2
w tym: z tytułu odsetek	261,0	289,4	110,9
w tym kredytowych	252,8	286,2	113,2
z tytułu prowizji	33,5	37,0	110,4
z tytułu operacji finansowych i wymiany walut	29,9	12,3	41,1
Koszty działalności operacyjnej	327,2	302,0	92,3
w tym			
Koszty działalności bankowej	133,5	128,1	96,0
z tego: z tytułu odsetek	90,0	95,8	106,4
w tym depozytowych	28,6	20,1	70,3
z tytułu prowizji	17,5	12,6	72,0
z tytułu operacji finansowych i wymiany walut	26,0	36,2	139,2
Wynik działalności operacyjnej	103,5	127,3	123,0
Wynik działalności bankowej	197,8	210,6	106,5
w tym: z tytułu odsetek	171,0	193,6	113,2
w tym kredytowych i depozytowych	224,2	266,1	118,7
z tytułu prowizji	16,0	17,3	108,1
na operacjach finansowych	- 1,9	-0,9	x
wymiany walut	5,8	0,6	10,3
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	-	-	-
Wynik finansowy brutto	103,5	127,3	123,0
z tego: zysk brutto	103,5	127,3	123,0
strata brutto	-	-	-
Podatek dochodowy	29,3	23,0	78,5
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	-	-	-
Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	- 1,4	7,0	x
Wynik finansowy netto	72,8	111,3	152,9
z tego: zysk netto	72,8	111,3	152,9
strata netto	-	-	-